

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiss Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. II. Expositio succincta Cantici Magnifict.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

Animæ ignavæ latentur, sequendo Deum non nisi à longè,

lis? an unquam assequantur Gigantem magnis ante se passibus currentem, non nisi passu testudineo repentes post ipsum? Intueor Sanctum Petrum sequentem à longè divinum Magistrum suum JESUM Christum in Passione ipsius; *sequebatur à longè*; Et quamprimum video, quòd turpiter neget ipsum exterritus voce simplicis ancillæ. Quid prodest illis, non nisi sequi ipsum per intervalla, modò paulisper fideles in ipsius servitio, modò ignavæ plurimum, non nisi sectantes crepundia terræ: an sperare hæc possunt, reportaturas se bravium, nisi constantes perseveraverint usque in finem? Quid prodest illis, sequi modò Dominum, modò Baal, claudicantes ex utràque parte, nisi quòd imitantes libramentum horologij, quòd nunquam non movetur à dextrâ & sinistrâ, quin unquam suum deserat locum, inventuræ tandem sint, se multum labo-

râsse in tempore, cum tamen vix aliquid fecerint pro æternitate.

Intelices mortis victimæ, quid respondebitis horrendæ exprobrationi, quam faciet vobis Deus in judicio suo? *Quoties volui, & nolui? Quoties volui, & nolui?* Quid tibi feci, ut quoties receperam te, tu denuò desereres me? Quoties ab errore tuo revocavite, & tu semper reversa es in ipsum? an conqueri jure potes de bonitate meâ? Nonne vides, quòd tua perditio, tuæ sit opus malitiæ? Ah! quantus dolor, quantus dolor, mi Deus! Ah quàm mœsta, quàm funesta, infrustruosa tamen in omnem æternitatem pœnitudo! sed tuum avertam ab hæc consideratione animum, quæ non nisi affligere potest eundem, & auscultandum tibi potiùs cum gaudio proponam admirabile Canticum, quòd Sanctissima Virgo modulata est in suâ Visitatione.

ARGUMENTUM.

Expositio succineta Cantici MAGNIFICAT.

ARTICULUS II.

Hic ille, qui loquebatur, attollens in cælum oculos, & aliquandiu servans silentium, torusque defixus animo, quasi suavem quandam perciperet harmoniam, alloqui nos cepit, tantò cum Spiritus fervore, ut totus extra se ipsum videretur abre-

ptus: O amantissime Deus, quanta illius suavitas! Ah! quàm dulcis est vox Virginis Sanctissimæ! dulcior est ipsa sola, quàm omnis Angelorum in cælo harmonia! O quàm sublimi tono suum incinit & incipit Canticum! procul dubio sublimior est illo Cherubinatorum gausu.

Sera-

Seraphinorum in cælo. Audiebam, ut mihi videbatur, in silentio orationis meæ resonare Canticum quoddam laudis, Canticum triumphi, Canticum lætitiæ; & tamen non nisi unum idemque est Canticum: Et quidem Canticum laudis cantatum Deo pro in æstimabilibus beneficijs, quibus replevit ipsam: Canticum triumphi pro victoriâ, quam reportavit de peccato & diabolo: Canticum lætitiæ pro gaudio, quo fuit perfusa, dum aspexit abundantiam benedictionum cælestium, torrentis in morem effusam supra domum Zachariæ & Elisabeth: Et desuper explanavit nobis tanta prodigiâ, quæ observaverat in Canticis Magnificat, quod Carmen est Virginis, ut summâ assecerit omnes delectationes.

Canticum Virginis est Canticum Canticorum. Habebant in lege antiquâ unum ejusmodi, quod ita nuncupabant, eò quod excellentiâ suâ superaret cuncta alia Cantica veteris Testamenti: Sed illud Sanctissimæ Virginis, transcendit incomparabiliter & hoc & omnia alia Cantica, non solum Patriarcharum & Prophetarum veteris Testamenti, sed etiam omnia illa tum Apostolorum, tum Evangelistarum Testamenti novi; Siquidem si attendatur illa, quæ cantat, non est hæc nec Patriarcha, nec Propheta, nec Apostolus, sed propria Mater Dei, nobilior sola cun-

E. P. Isaac Consultat. Tom. III.

& Angelis, cunctis hominibus, & cunctis simul puris creaturis. Quid est cantantem audire Matrem Dei, quæ portabat in utero suo idem verbum adorandum, quod implet ab æterno sinum Patris sui cælestis? Verum est, quod adorandum hoc verbum non loquatur per os divini sui Patris, eò quod illud ipsum sit Verbum; sed hæc loquitur per os Vivinæ Matris suæ, quæ non facit, nisi quod cantet exterius admirabile Canticum, quod ipsum sit verbum composuit in corde ipsius.

Si attendatur argumentum & materia hujus Cantici, est compendium & brevis explanatio omnium excellentiarum Dei; complectitur enim omnia, quæ unquam fecit maxima in seipso, in tempore & in æternitate, in cælo & in terrâ, pro propriâ suâ gloriâ, & suarum felicitate creaturarum. Devotus Gerson exponens hoc Virginis Sanctissimæ Canticum, formavit sibi dignam pietate suâ sententiam, dum inquit, ipsam implevisse hæc Prophetiam Sancti Regis David, quem avorum suorum accenset numero, canentis Psalmo trigesimo secundo: *In Psalterio decem chordarum psallam tibi.* Observavit ipse, quod Canticum Magnificat decem con-

Magnificat est psalterium decem chordarum, de quo loquitur David. Ut inveniatur vid.

Zzz aume;

Canticum Sanctissimæ Virginis excellit omnia Cantica.

Anima ipse
ave grati
et argue
tu à Deo.

Melodia
omniad
stupenda
Canticum
gaudiat.

numerum decem chordarum, recenser pro novem primis, novem choros Angelorum, sublimissimo cantantium tono; & pro decimâ collocat totam naturam humanam. Hæc ultima, quæ omnium est infima, erat non solum remissa & soluta, sed omnino disrupta in personâ proto-parentum nostrorum: Sed magnus Symphoniaci Chori Præpositus, qui tam bene composuerat totam harmoniam, ea præiūs nomine venit in terram, ut restitueret illam: Et exin artificem, totumque opus consignavit manibus Virginis Sanctissimæ, quæ Regina Angelorum est & hominum, quæ nunquam communicaverat proto-parentum nostrorum peccato, qui cælestis hujus Musicæ turbaverant harmoniam, & ipsa redidit Deo omnes laudes, quas recipere vult ab omnibus Angelis in cælo, & cunctis hominibus in terrâ; & hinc est, quod ipsa præcinat & prosequatur usque ad metam divinum suum Canticum è denis versibus efformatum: *In Psalterio decem chordarum psallam tibi.*

Tandem si attendatur, quo tono admirabile hoc Carmen concinatur, invenietur, sublimiorem illum esse in ore ipsius, quàm in ore Altissimorum Seraphinorum in cælo: quis enim dubitare possit, quin loquatur os ipsius ex abundantia cordis sui, juxta effatum

psal. 44. Regij vatis David: *Eructavit cor*

meum verbum bonum: id est, cor meum totum plenum verbo adorando, quod concepit, parit & producit illud per linguam meam: Sed vox mea non est nisi Echo verbi hujus adorandi, quod porto in sinu & utero meo: Ego sum, quæ canto, sed verbum, id est, Filius meus est, qui fecit Canticum, ipse composuit illud in arcano & silentio cordis mei, quique meam dirigit linguam ad pronunciantum illud, meamque vocem, ut audiat & intelligatur exterius. Cùm ergo Canticum Sanctissimæ Virginis cantatum sit juxta tonum (si hoc verbo uti licet) verbi adorandi, quod divinus ipse Pater pronuntiat ab æterno, nonne merito dixi, illum sublimiorem esse in ore ipsius, quàm in ore Altissimorum Seraphinorum in cælo? Nunquam laudes Dei decantatæ sunt ex ore quocunque ratione tam sublimi, tamque magnificæ; ita ut credi possit, Regium Prophetam David hoc aspexisse Canticum, quando abreptus admiratione in magna hæc verba laxavit ora: *Domine Dominus noster, quam admirabile est Nomen tuum in universâ terrâ! Quoniam elevata est magnificentia tua super cælos;* id est, altius, quàm omnes homines, omnesque Angeli illam possint elevare.

Ecce quid generatim nobis dicat circa Majestatem Cantici Sanctissimæ Virginis, ubi etiam observandum

Sanctissimæ
Virgo cantat
solum
Canticum
cono subli-

psal. 4.

dum nobis proponit, quòd sancta Ecclesia à Spiritu DEI gubernata tanti illud faciat, ut nunquam intermittat id modulari indies in Vesperis, & quidem tam magnificentis cum ceremonijs, ut videatur præferre illud cunctis residuis laudibus, quas reddit Deo; siquidem thus adolet Altaribus, illudque per totam circumfert Ecclesiam; surgunt omnes, & suam excitant mentem, renovantque attentionem; & vix est, qui non singulari perfundatur gaudio in corde suo: Hinc omnes proposuimus majori deinceps reverentia & devotione divinum hoc profequi canti-

cum, nostrosque serió elevare animos, cum audierimus cantari illud, ut amplectentes sensa & affectus Sanctissimæ Virginis, elevemus cum illà magnificentiam Dei super cælos.

Si generica hæc declaratio demulset nos solatio, longè majori delibuti summus, dum in particulari quamlibet harmoniæ hujus prorsus cœlestis tetigit chordam, quamvis non nisi levissimè tetigerit illas: hinc etiam auscultandis illis maximà oportebat mentem defigere attentione, uti

videbis.

* * *

§. I.

Quid significet propriè hoc Verbum

Magnificat.

Ecce unde suum incipiat Canticum: *Magnificat anima mea Dominum.* Anima mea, exclamat ipsa ex intimo cordis sui, abrepta ipsius tum amore, tum gaudio; Anima mea magnificat Dominum. Quid per hoc vult dicere? An quidquam adjungere vult gloriæ DEI, illamque majorem reddere, quàm sit? Si hoc est, prætenderet quid impossibile: imò cujusdam foret id species blasphemix, quam non excusaret, nisi excessus amoris, qui ipsemet non capiens, quod experitur, sapiùs etiam ignorat, quid dicat. Sed Verbum hoc *Magnificat*, signifi-

care non intendit; Anima mea adjungit aliquid gloriæ & magnificentix Dei; magnificate enim propriè vult dicere, magni facere: Jam magni facere rem aliquam, est illam magnificare, & quantò majoris sit, tantò magis magnificatur.

Ipsa declarat igitur, quòd Anima sua tam magnam concipiat æstimationem de Deo, ut nihil æstimet, nisi ipsum solum, quòdque id omne, quod non est ipse, non nisi purum sibi videatur nihilum, & consequenter ipse solus omnem suam ad se rapiat existimationem, omnemque suum amorem, quòd-

Quid sit propriè magnificare Dominum.

Z z z

que

que residua omnia, nullam sibi ex eo vendicent partem, eòquòd fiat nihil. Omne, quod non est Deus, est nihil, eòquòd oriatur è nihilo æterno, ubi languebat ante mundi creationem; & exin cursu præcipiti revertitur in aliud nihilum æternum, quod finem excipiet mundi, ubi omnes hæ creaturarum vanæ species & sæculi pompæ in nihilum recident æternum. Ipsiùs anima magnâ hæc imbuta veritate, tanti facit, tamque sublimi ratione magnificat Deum, ut non amet neque æstimet quidquam, nisi ipsum solum. Et hinc oritur hæc tam perfecta ipsius ab omnibus creaturis separatio, ut non adhæreat, nisi Deo soli; hinc magnus ille mundi contemptus, & propria ipsius humilitas, per quam dignissima facta est, omnium creaturarum & elevata ad dignitatem Matris Dei. O quam brevi anima, quæ comprehenderet vel leviter sublimem hanc Philosophiam, hæncque caperet doctrinam, assequeretur, maximæque facilitate obtineret ingentem magnorum sanctorum perfectionem!

Sæpe non dicimus verum, dum dicimus: Magnificat anima mea Dominum.

Facillimè pronuntiamus *Magnificat*, dicimusque abs hæsitatione magnificare nos velle Dominum; sed nonnisi os loquitur, dum animus nec minimam de hoc concipit cogitationem; vel si cogitamus de hoc, quod dicimus, judicamus quidem, æquissimum esse, ut æstimemus & amemus,

id est, magnificemus ipsum super omnia, sed nonnisi mera & simplex hæc speculatio est, cum interim cor vero illius non astuet desiderio, agatque protersus appositum. Hæc ratione non imitamur Sanctissimam Virginem, quæ suum magis ore impendit cor, & magis linguâ suam impendit animam, ad magnificandum perfectissimâ ratione Dominum: *Magnificat anima mea Dominum*. Magna hæc anima, quæ nunquam infecta fuerat contagione peccati vel minimâ; magna hæc anima quam nunquam scõdaverat affectus erga creaturas vel minimus; magna hæc anima altior cœlis, purior cunctis spiritibus Angelicis; magna denique hæc anima, tam Deo propinqua, ut magnificentissimus ipse existat Thronus, sola est igitur, quæ tam dignè magnificet Dominum, ut elevet magnificentiam ipsius super cœlos.

Cogitemus nos peramanter in. Psal. 117.
vitari ab ipsâ, ad magnificandum
secum Dominum: *Magnificate*
Dominum mecum; mecum filij
mei & servi mei, mecum amici
mei, & veri devoti mei, mecum
eosdem induite affectus, iisdem
cor vestrum & animam vestram
accendite desiderijs, ut simul mag-
nificemus Dominum; & quoties
cantari audieritis *Magnificat*, asso-
ciate vos mihi, ut eodem mecum
tono decantatis magnificentiam
Domini. Nonne id vultis? om-
nes

nes imò ex pectore altum trahentes suspitium, responderunt se velle.

Pergit igitur & secundam psalterij tangit chordam; *Et exultavit Spiritus meus in Deo salvatori meo;* & verba hæc dicens experiri videbatur id in seipso, quod significat; *Et Spiritus meus totus repletus fuit, totisque inebriatus gaudio, quod gustabat in Deo salvatori meo.* Sed verbum hoc Emphaticum *exultavit*, non significat solum abundans quoddam gaudium. Albertus Magnus inquit, quod significet abreptionem quandam animi, effusionem quandam cordis, & certum quandam lætitiæ excessum, qui cum continere non possit nimis vehementes suos impetus, & velut coactus foràs erumpat, obliviscitur corpus modestiæ & gravitatis suæ; videtur suum perdere pondus, agitur, salit, exultat, volat, destituitur animo, & quasi corripitur deliquio. Nonne videre fuit plures, qui nimio perfusi gaudio cesserunt fati, dum summam quãdam & inopinatã obreabantur felicitate?

Historia refert de duabus illustribus foeminis Romanis, quæ, postquam duos suos desseverant filios, quos periisse credebant in naufragio, videntes ipsos ex improviso suis coram oculis, non solum vivos, sed etiam honoribus auctos, in instanti præ gaudio prolapsæ sunt mortuæ. Recenset insuper

de quodam, cui nomen diagoræ, qui cum videret duos suos filios (vel ut Gellius inquit) tres suos filios simul reduces è bello victoriosos, summãque redimitos gloriã, applaudente & florum manipulos adsternente illis populo, tantã lætitiæ oppressus fuit vehementiã, ut solutã corporeis vinculis animã illicò expirãt. Meminit insuper cujusdam Philistionis, insignis omninò sæculi sui Poëtæ, qui honorari se videns à principibus, tanta exin perfusus est gaudio, ut suam fuderit animam.

Verùm si vehementes impetus, quibus abundans nimis gaudium obruit animam, tanti sunt roboris, ut vinculis expediant ipsam corporis, quã ratione factum est, interrogavi ipsum, ut supportare Sanctissima Virgo potuerit, quin moreretur, omnium abundantiam gaudiorum, qui torrentium instar exonerãtunt sese in cor ipsius, quando aspexit se matrem Dei, Angelorum hominũque Reginam, & tandem omnium creaturarum tam maximam, tam felicissimam; & quod magis afficiebat ipsam, quando aspexit Deum tam mirificè in suã glorificari personã, nonne oppetere debebat mortem? Quomodo igitur vivere poterat? certissimè teneo, respondit mihi, id factum esse per ingens miraculum dexteræ Dei, & si ipse non conservãssset unionem corporis cum animã ipsius, per eandem

Gaudium
mori non
fecit San-
ctissimam,
& quare.

hanc infinitam potentiam, quæ confecit unionem Humanitatis sanctissimæ cum divinitate in personâ Filij ipsius Unigeniti, ipsam nunquam supportaturam fuisse sui excessum gaudij, nec sui violentiam amoris, quod non corpore soluta evolaret in cælum.

Gaudium
conciliare
deberet
mortem
animæ
semper vi-
venti in
gratiâ

Eheu! prosequitur, quomodo possibile est, quod nos qui felicitatem possidemus non multum ab similem felicitati Sanctissimæ Virginis; nos, qui æquè replemur sicut ipsa, intimâ Dei præsentia, quamvis non eadem ratione; nos, qui possidemus ipsum velut pretiosum nostrum thesaurum, quem nemo potest tollere à nobis, si gratiam habeamus, & ipsimet perdere nolimus ipsum; nos, qui regnantem videmus ipsum in nostrâ animâ, quæ est regnum ipsius, tam certò, quam videant ipsum Beati in cælo, nisi quod illi videant ipsum clarè per lumen gloriæ, & nos obscurè per lumen fidei; sed certiores ipsi non sunt ex eò, quod vident, quam nos ex eò, quod credimus; nos, qui amamus ipsum in terrâ eodem amore, quo amatur à Beatis in cælo, quique amare ipsum possumus etiam majori amore, quam aliqui ex ipsis, & consequenter habere eor majori referunt gaudio, cum gaudium proficiscatur ex amore, dum suo fruatur amato; nos, quibus facultas est intrandi tam facilè in gaudium Domini nostri, cum magnum illius

oceanum semper circumferamus in cordibus nostris, utpote propria Dei repleti essentia; nos, qui nunquam non portamus in brachijs Providentiæ ipsius, velut dilecti ipsius filij; nos, quibus præparat & pollicetur Regnum æternum, modò amamus ipsam ex toto corde nostro; nos inquam, qui circumfusus nos videmus tantâ felicitatis abundantia, quique de hoc dubitare non possumus, non motiamur præ gaudio, cum dicere etiam possimus, quod Sanctissima Virgo: *Exultavit Spiritus meus in Deo salutare meo?* Ecce cum gaudio non currimus viam mandatorum ipsius, cum gaudium dilater cor, & cor gaudium dilatatum habeat alas, quibus attollatur in altum & possit volare? Ecce sæpius deiecitur tadio, tristitia, vecordique ignavia, acsi non nisi miseria nobis forent expectanda? Nonne sine intermissione exstimulanda foret nostra ad jubilandum anima, è præsentis aspectu felicitatis, quâ fruatur possidendo jam Deum? nonne attollendi sæpius nobis sunt in cælum oculi, & dicendum: aspice anima mea magnificum Patris tui ecclestis palatium, ubi tibi præparat æternum gloriæ suæ regnum, postquam toleraveris parvum hoc tribulationis in vitâ præsentis momentum. Ah! an momentum tribulationis me prosternat, pro eo, quod felicitatis, quam exspecto, æternitas me incessanter in cælum attol-

s. Ber
Dis
inter v
catem
milita
& vict
humili
tis.

Efficit
motiva
gaudij bo
nae alioq
anima.

Potest
beri ver
humili
tis; ab
quod h
beatur
militati
virtus.

attollat. Omnes magnâ cum voluptate hæc audientes, magnos sumpserunt animos maximo delibuti gaudio & solatio.

S. Bernard.
Differentia
inter veritatem
humilitatis,
& virtutem
humilitatis.

Nihilominus, ut nostro incrementum afferret gaudio, tetigit paulisper tertiam Plaltery chordam: tertium Cantici admodulans versum. *Quia respexit humilitatem ancilla sua.* Sanctus Bernardus egregiam facit differentiam inter veritatem humilitatis & virtutem humilitatis; veritas ostendit nobis proprium nostrum nihilum, & propriam nostram objectionem; virtus facit nos illam amare, & libenter confiteri, nos esse nihil, Deumque solum esse omnia; veritas nos confundit, nosque prosternit, virtus nos attollit, nosque exstimulat; veritas humilitatis nos illuminat; sed virtus humilitatis nos accendit. *Est humilitas, quam nobis veritas parit, & non habet calorem; & est humilitas quam charitas format & inflamat.* Per veritatem humilitatis abundè videmus, nos esse nihil propriumque nostrum experimentum conferre nobis potest hanc notitiam; sed per virtutem humilitatis volumus contemnere nosmetipsos, tum contemni ab omnibus; & hæc est specialis gratia Dei, & solidum omnium gratiarum fundamentum. Non est esse humilem, dicit S. Franciscus Salesius, nosse quidem, nos magni quid non esse, nec magnum facere nosmetipsos posse; id

est, non esse bestiam; sed hoc est, esse humilem, amare suam abjectionem, gaudere illam ab omnibus agnosci, magno contemptu & Sancto odio prosequi seipsum, ut omnis æstimatio, omniisque amor exhibeatur Deo: quisquis verè hujus plùs habuerit humilitatis, plùs quoque ipse placebit oculis.

Jam hæc in parte Sanctissima Virgo omnes puras excellit creaturas, hæcque ob rationem summè ipsius oblectavit oculos, demulsit cor, abripuit animum. Abyssus profundæ ipsius humilitatis attraxit abyssum Majestatis ipsius infinitæ: *Abyssus abyssum invocat.* Et in

comprehensibile hoc prodigium cum dilataverit cor ipsius gaudio velut immerso, modulari fecit ipsam in Carmine suo. *Respexit humilitatem ancilla sua.* Et probè cognoscens, gaudium suum diffundendum fore in universum orbem, edquod in utero suo portaret illum, qui futurus erat summa omnium felicitas hominum, sequentia adjunxit verba: *Eccce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes;* Audite hoc mortales miseri, omnesque generationes, quæ extiterunt ab Adam, usque ad novissimum hominum, audite & applaudite felicitati Sanctissimæ Virginis: Venite omnes mundi nationes, quæ incolunt Orientem & Occidentem, Meridiem & Septentrionem; Accurrite omnes populi, cuicumque statûs

Humiliter
SS Virgini
non parcm
non habet.

Psal. 41. v.
8.

Cur omnes
generationes
ipsam
dicant Be-
atam.

&c

Potest ha-
beret veritas
humilitatis;
ab eo
quod ha-
beatur ha-
militatis
virtus.

de conditionis, Christiani, Judæi, pagani, Mahometani, magni & parvi, divites & pauperes, docti & indocti, peccatores & probi, venite omnes, ut beatam prædictis Sanctissimam Virginem, eod quod respexerit Deus humilitatem ancillæ suæ, & respexerit oculis tam benignis, ut Filius Unigenitus, qui regnat ab æterno in sinu divini Patris sui delicijs plenissimo, alius invenerit in ipsâ delicias, à quibus illectus & attractus est in sinum & uterum ipsius. Dicebat hæc tanto cum Spiritûs fervore, ut videretur dare voluisse vocem & sensum cunctis creaturis ad honorandum Sanctissimam Virginem.

Non poteram me continere, quin interpellarem & interrogarem oratorem nostrum: Unde igitur est, quod plurimi non tantum non honorent MARIAM, sed pro viribus suis imminuere & annihilare contendunt universalem erga ipsam omnium populorum devotionem? Si essent Judæi, Mahometani, hæretici, tolerandum adhuc foret; sed quod ejusmodi inveniantur etiam inter eos, qui Christianorum & Catholicorum gloriantur Nomine, quique cum publicè non audeant oppugnare honorem & cultum debitum Matri Dei, quem adorant, & Salvatoris animarum suarum, mille utuntur artificijs, ut, dum ipsam se defendere simulant, eandem perse-

quantur, imitantes proditorem Judam, qui osculando JESUM Christum, tradidit eum in manus inimicorum ipsius? An qui ejusmodi sunt, accenseantur numero omnium generationum, quæ Beatam prædicaturæ sicut ipsam? Cui coram illos putas aggregandos?

Nescio, respondit mihi; Legi enim in Sancto Bernardo, quod omnes creaturæ utentes ratione studeant honorare ipsam, in quocunque mundi extiterint loco, sive in cælo, sive in purgatorio, sive in hoc orbe; illæ in cælo benedicunt ipsam & reverentur velut Repartricem ruinæ Angelorum rebellium; illæ in purgatorio attollunt ad ipsam manus, illamque velut Potentem invocant Mediaticem, quæ suam sibi valeat accelerare felicitatem; & illæ in hoc orbe confugiunt ad ipsam velut Advocatam, summâ referant charitate, sicut cum Deo Filio suo reconciliationis. Sic omnia honorant & invocant ipsam in cælo, in terrâ, & in Purgatorio. Ubi sunt ergo, qui non honorant ipsam? Non nisi infelix inferorum est Regio, ubi ipsa habetur despiciatui: Quid scio, an inimici occulti vel publici admirabilis hujus Matris regionis hujus sint inquilini? Nunquam non audivi, manifestissimam finalis reprobationis esse notam, nullam erga Sanctissimam Virginem habere devotionem.

* * *

Quid cogitandum de
iis, qui non
honorant
Sanctissimam
Virginem
intra.

D. Th.
1. p. 9
n. 6.

Deus
dem
pore
in 33.
giac
tam
nobis
excell
tius f
pedit.

§. II.

*Gratitudo Sanctissimæ Virginis ob collatas
à DEO sibi gratias.*

POSS pulatas egregiè tres primas
Psalterij chordas, sequentium
quoque non minus suavem auri-
bus nostris insinuat harmoniam:
Fecit mihi magna, qui potens est.
Non erat quid magnum respectu
Omnipotentis Dei creasse univer-
sum huic orbem unico verbo, po-
terat enim illorum creare plures
alios longè excellentiores: Sed tria
sunt iuxta mentem Doctotis An-
gelici, quæ Deus tam fecit magna,
ut exhauriant omnipotentis ipsius
brachij fortitudinem, ita ut illa
facere non posset nec majora, nec
nobiliora. Tria hæc sunt Homo-
Deus, Mater Dei, & Beatus fruens
Visione Dei. Jam eodem tem-
pore tria hæc operatus est in San-
ctissimâ Virgine: Siquidem Filius
Dei factus est Homo in purissimo
ipsius utero; Ecce primum pro-
digium: ipsa verè facta est Mater
Dei; ecce secundum: Et eodem
instanti Deus Homo possedit cla-
ram visionem Dei; ecce tertium.

Silete Angeli, obstupefcite cœ-
li, auscultate homines terræ, San-
ctissimam Virginem cantantem au-
dite cum voluptate, quo attonitas
reddat omnes creaturas: *Fecit mi-
hi magna, qui potens est.* Deus
omnipotens, quem adoro, fecit
in me omnia, quæ facere extra se

R. P. Isaac Consultat. Tom. III.

potest, maxima. Videte, quòd
ipsa tam verè sit Mater Dei, quàm
Pater æternus ipsius est Pater, ea
quia gloria infinita est Patri talem
habere Filium, admiremini, cum
capere non possitis, quanta sit glo-
ria Sanctissimæ Virgini, existeret
Matrem ejusdem Filij: Admire-
mini, quòd ipsa sit Domina, non
solùm creaturarum omnium, sed
Creatoris ipsius, qui cum ipsius fa-
ctus sit Filius, factus est quoque
inferior & subditus ipsius. Con-
templemini, quòd ipsa primus sit
Paradisus, eòquòd in purissimo
ipsius utero prima rationalis anima,
quæ est illa Filij ipsius Unigeniti,
clare incipiat videre essentiam Dei,
& consequenter ipsius Dei ipsa sit
Paradisus. O Mater admirabilis!
ô excellentia omnium maxima:
ô epitome omnium mirabilium
Dei! quantum prodigium! quan-
tum portentum tu es? Verùm quid
dicit ipsa post hæc?

*Et misericordia ejus à progenie Sanctissima
in progenies.* Ipsa nostram decan-
tat felicitatem, postquam depræ-
dicaverat suam; ipsa tanto cum
gaudio, quantâ cum admiratione
aspicit, quòd infinitæ misericordiæ
Filij sui Unigeniti inclusa non sint
in castissimo utero suo, nisi ut
liberaliter effundat illas in genera-
tionum.

Aaaa

Deus co-
dem tem-
pore fecit
in S. Vir-
gine tria
tam magna
ut his nihil
excellen-
tius facere
posset.

D Thom.
1. p. 4. 25
1. 6.

Quid cogi-
andum de
s, qui non
onorat
an S. Vir-
ginem

tionum generationes, id est, in omnem innumerabilem multitudinem hominum, qui vel unicum excludere velit infinito Redemptionis suæ beneficio: Siquidem verum est, quod *pro omnibus mortuus est Christus*; Verum igitur est, quod *omnes vult salvos fieri, quodque neminem vult perire*. Intelligis hoc bene hæretice? JESUS Christus, unicus Patris æterni & Sanctissimæ Virginis Filius, mortuus est pro omnibus hominibus, ipse salvos vult fieri omnes, ipse perire vult neminem: intelligis hoc bene infelix? an verba hæc omni referta suavitate potes audire, quod non contradicas illis pro eo, quod repleant te gaudio, & abripiant admiratione.

Damnati
summè tor-
quentur,
dum addi-
scunt id,
quod canit
Ecclesia in
Cantico
Magnificat.

Audite hæc infelices damnati, qui lugetis in æterno barathro inferni: Filius Dei mortuus est pro omnibus vobis; ipse voluit vos omnes salvos fieri, ipse nec unicum voluit è vobis perire: Aspici- te hæc & contabescite præ dolore, quod vestrâ amiseritis culpâ vitam æternam, bonum infinitum, ineffabilia ac immensa gaudia, quæ suâ is vobis acquisiverat morte. Ah! quantæ rabies, quantæ desperationes quanti furores in perpetuum Cor vobis lacinabunt, ex aspectu infinitæ bonitatis Dei, quem amare nolujstis, nec illi ser- vire, postquam ipse magis propriâ suâ amavit vos vitâ, & mortuus est, ut serviret vobis! Auferte à me hu-

jus rei memoriam, amovete à me bonitatis hujus aspectum, quo tor- queor atrocius, quàm omni igne infernali clamabitis. O si saltem id vobis esset solatij, ut dicere pos- setis: ipse non amavit me, ipse non est mortuus pro me, ipse meam non voluit salutem, ipse mihi defuit gratia, aliquis vobis esset excusationis titulus, & levis quædam vestrarum imminutio pe-
Damnati nullam habent excusationem, ex qua vivere possent solatiū.
 narum; sed dicere hoc non poteritis; dicitis id quidem præsentis tempore vitæ ex horrendâ quædam cæcitate, vel desperatâ potius malitiâ; sed modò hæc cæcitas vestris est absterfa oculis, vestra modò malitia afficitur supplicio: ipse pro vobis tolerata, & à vobis contempta mors, invitos morti vos faciet morte æternâ; & Passionis ipsius tormenta, quæ amore vestri sustinuit, quæque habuistis desperatui, inferent vobis cunctos inferni cruciatus, à quibus exsolvemi- ni nunquam in æternum. Vos id scire nolujstis, nec id credere aut considerare vestræ tempore vitæ; Jam id nôstis, id sentitis, & sentie- tis in æternum sub Omnipotentis brachio, qui ulciscetur absque misericordiâ & absque metâ incredulitatem vestram, & abominandam vestram ingratitude.

An hoc sit, quod Sanctissima Virgo insinuare vobis in suo voluit Cantico, dum posthæc cecinit: *Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.*

Attir.

Affirmat, idem Omnipotens Dei brachium, quod tanta fecerat in se ut suam demonstraret misericordiam timentibus ipsum, demonstrare similiter formidendos iracundie suae effectus, ut suam glorificaret iustitiam in puniendis illis, qui non amaverint ipsum; eosdemque oculos, qui benignè aspexerant profundam suae humilitatis abyssum, aspexisse quoque cum indignatione superbiae montes in adversarijs & hostibus suis, eademque potentia, qua exaltat ad solia humiles, praecipitare ipsum ambiciosos ac superbos in barathrum abjectionis.

Coronae
Monarcharum
terrarum
ipsorum de-
cidunt ca-
pitibus;
dum Mo-
narcha caeli
descendit
in terras.

Sanè consideratu res est stupenda, quod in tempore, quo infinita Majestas Dei apparere voluit in terris, usque ad nostrum humiliata ac depressa nihilum, superbia humana disparuerit coram oculis ipsius, sicut tenebrae noctis in praesentia solis. Nonne videre erat, dum is nascebatur in exili stabulo, supra paleam & inter bestias, quantae ceciderint coronae à capitibus eorum; qui capita summa erant & ambitiosissimi in mundo? In imperio Romano, quod toti dominabatur orbi, Julius Caesar, Pompejus, Lepidus, Antonius, totque alij Principes, ceciderunt ad pedes solius Augusti Caesaris, qui Imago erat JESU Christi, juxta eximiam Cardinalis Baronius in Annalium suorum exordio observationem, asserentis, quod ideo

hic Princeps portare noluerit nomen Domini, quamvis is solus videretur esse Dominus totius hujus inferioris mundi, quasi declarare per hoc voluerit, figuram amplius non esse in praesentia veritatis. Et in Judaea Hircanus & Aristobulus dejecti sunt à solijs suis; sicut & crudelissimus & impius Herodes, qui triumphare jam sese in sua credens superbia de Deo hoc humiliato, exertoque ipsum persequens gladio, illumque submergere volens copiosissimo Sanguinis tantorum infantium à se occisorum diluvio, propria sua trucidavit se manu, non inveniens alium licitorem in universo orbe magis dignum se, ad exequendum supremum aeternae sententiae Dei in personam suam supplicium. *Et nunc Reges intelligite; audite hoc Reges terrae; audite magni, potentes ambitiosi, arrogantes hujus mundi, & addiscite humiliare vos sub humilitate supremi vestri Monarchae; aliàs Omnipotens ipse brachium onerare vos noverit opprobrijs, non adhibiturus (si ita voluerit) nisi res plurimum abjectas & despiciabiles.*

Sanctus Antoninus refert de *S. Antoni-*
per exemplum prorsus singulare *nus p. 2. tit.*
& admodum jucundum de quodam *3. c. 2.*
Principe ultra modum superbo,
qui cum cantati in Cantico Sanctis-
sissimae Virginis hunc versum au-
diret: *Deposuit potentes de sede,*
& *exaltavit humiles;* Ecce, in-
quit,

quit, ridiculum ostentationem, quã deprædicat MARIA sui potentiam Filij: Dolendum sanè, quòd me hucusque non deturbaverit folio; expungendus proin mox foret hic versus è Cantico *Magnificat*. Sed Deus, uti faceret ipsum ridiculum, & magnam ipsius arrogantiam magnã humiliaret confusione, uti non voluit nisi simplici quãdam apparentiã. Cum Princeps hic aliquando esset in balneo, exiguo suorum stipatus Comitatu, Angelus quidam occultè, illius se induit vestimentis, ipsiusque assumens figuram concessit in aulam, ejusque famulos trahens post se assecras: Princeps egresso balneo, cum se totum solum aspiceret, neque amplius sua vestimenta inveniret, induere coactus est pannos quosdam centones, quos illorum loco ipsi reliquerat Angelus; unde percitus furore, & exiliens prærabie sub exili hoc apparatu, accessit aulam, non nisi flammam vibrans & ignes veluti desperatus, innumeris injurijs ac minis omnes suos obruens famulos: Sed hic longis tractibus absorbenda ipsi fuerat confusio; siquidem cum non agno-

sceretur sub hujus mendicabuli specie, acceptus fuit velut ridiculus, temerarius, fatuus ac stolidus, contemptus, expulsus, parùmque abfuit, quia mactaretur verberibus: non diu duravit tragœdia, diutiùs tamen, quàm ipse voluerat; siquidem cum adductus esset coram Angelo, quem regio suo aspiciebat amictum murice, quémque tota aula velut suum venerabatur Principem; Cùmque per aliquas horas omnium exhibitus fuisset ludibrijs, Angelus in quoddam conclave seorsim abducto asperè suam exprobrans arrogantiam, efficaciter demonstravit illi infinitam suam à Deo dependentiam, & obligationem nunquam intermissam, quã teneretur divinæ ipsius misericordiz, quòd tanto tempore ipsum tolerans velut Alterum Luciferum non detruserit in inferni barathrum, & suis redditus ipsi vestimentis, suã exuit ipsum arrogantiam; Ex quo velut legitimus receptus princeps, modestus deinceps habere se didicit. Eheu! quàm facile est Deo nostram humiliare superbiam, nostròque nos restituere nihilo!

§. III.

Providentia Dei specialiter sese extendit erga bonas animas.

SEPTIMA hæc psalterij ipsius chorda magis suavi, magisque jucundo resonuit tono; siquidem at-

tollens iterum cogitationes suas usque ad infinitam Filij sui bonitatem, quem velut suum aspiciebat Patrem,

Historia jucunda & plena documento.

Providentia magis specialiter sese extendit erga bonas animas.

Deus hinc suam bonitatem extendit erga bonas animas.

Providentia magna
potest miracula ad
nutriendam servos
suos.

Patrem, velutque magnum Patrem familias abundantissimè prospicientem cunctis creaturarum suarum necessitatibus, ipsum laudat, ipsique rependit grates pro eo, quòd satiare dignetur hominum famem manu tam paternâ, tamque magnificâ ac liberali: ipse est; qui enutrit tam copiosè universum Israël's populum per quadraginta annos in deserto producens illis manna è providentiâ suâ thesauris, subministrans id illis per suos Angelos, qui Curia suâ cœlestis sunt principes: Ipse est, qui saturavit famem Vatis Eliæ in suâ solitudine per ministerium Angeli; illam Danielis in lacu leonum per Prophetam Habacuc; illam Sancti Pauli Eremitæ in deserto per corvum afferentem ipsi in dies panem; ipse denique est, qui suam quotidie liberalem aperit manum ad suppeditandum alimentum non solum cunctis animantibus, quæ culpâ vacant, sed cunctis hominibus ipsum offendentibus. O si ingentia providentiâ ipsius miracula non forent tam usitata, quanto majori admiratione aspiceremus illa! quanto stupore maneremus defixi tanta intuentes continuè prodigia!

Dens melius nutrit
animas,
quàm corpora.

Nihilominus, quia nulla necessitas ipsi tam cordi est, sicut illa animarum ipsam Esurientium, maximum quoque ipsius est desiderium satiandi illas. Nulla unquam anima tam ardentè esurit Deum, tamque ipsius fuit famelica, sicut

illa Sanctissimæ Virginis, & nullatenus unquam illa copiosius fuit exsaturata, eò quòd repleverit is ipsam ex eo, quòd omnes suas æternas facit & constituit delicias; ipse sibi subtrahit, si ita loqui licet, ex ore panem, ut hunc dispergiatur illi, eò quòd ex eadem nutrièrit illam substantiâ, quâ nutrebat se ipsum. Unus idemque Filius Unigenitus, qui replet Patrem & Matrem, est vita amborum; sed quòd summè consolari nos debet, est, quòd communicare nobis velint ex suâ abundantia: *Saturati sunt filij, & dimiserunt reliquias suas parvulis suis*, *Psal. 116. 9. 14.* Nimium est, divina Mater, nimium est, ad saturandum te abundantissimè, quòd sola tu habeas Filium hunc Unigenitum qui sufficit ad nutriendum tam genialiter ac jucundè Patrem suum æternum: Tu affluis, tu superabundas, communica nobis ex tuâ abundantia, amabilis Mater, nec sola tuum habeto Filium, reliquias dimitte ex eo & nobis parvulis tuis.

Hem! nonne per illam inæstimabili hâc fruimur felicitate, quòd nutriamur propriâ substantiâ Dei? siquidem quâ ratione potuissimus illam recipere in sanctâ Communionem, si divinitas tota spiritualis, & infinitâ ratione omnes transcendens sensus, se non demississet ad accommodandum se nostræ infirmitati; & quòmodo id fecisset, nisi induisset se carne humanâ? & cui

Obligatio,
quâ tenemur
Sanctissimæ
Virginis.

tenentur omnes mortales de hac illi data, ad dandum illam nobis aded proportionatam infirmitati nostræ, nisi Virgini Sanctissimæ? Si solus Pater nobis suum dedisset Filium, totum divinitatis suæ refulgentem gloriâ, quomodo recipere ipsum potuissimus? Erat hic cibus fortis nimium, uti egregiè discurret Sanctus Augustinus, pro debilitate nostrâ velut parvulorum adhuc infantium; oportebat transire illum per uterum Matris, & effici velut lac proportionatum infirmitati nostræ: *Oportuit, ut mensa illa lactesceret, & sic ad parvulos perveniret.*

August.

Esurire debemus sacram Communionem, ut ex eâ hauriamus fructum.

Venite, filij mei, invitat nos Sanctissima Virgo: Venite ad splendidam se jucundam mensam, quam Pater æternus & ego præparavimus vobis; Ipse dedit Divinitatem ipsius, & ego subministravi ipsius Humanitatem: Invenietis utramque unitam in Sanctissimâ Evcharistiâ; Venite & comedite panem hunc vivum, descendentem de cælo; sed esurire oportet illum: *Esurientes implevit bonis*: Siquidem nonnisi famelici degustant delicias divini hujus alimenti, ac toti satiantur ex illo: Nonnisi qui ingenti flagrant factæ communionis desiderio, qui frequentant illam profundâ cum reverentiâ ac ardenti amore, maximos exim hauriunt fructus, lucra percipiunt & commoda.

Anima ge-

Et unde oriuntur cuncta nostra

tædia, omnes nostræ negligentia? ^{stans mundum, non invenit gratiam in Deo,} Cur non videre est omnes Christianos languere præ desiderio & sacra erga divinum hoc alimentum emori fame? nisi quod omnes tepleantur & disfluant vanitatibus & voluptatibus mundanis, quibus se pascunt & reficiunt: Hi gustare nequeunt Deum, eoque nimum degustent creaturas; siquidem anima magnificiens mundum, parvi facit Deum, & cui omnia est mundus, nihil illi est Deus. An sit in mundo magis infelix, magisque deploranda conditio, quam eorum, qui contemnunt, vel accedere frequenter negligunt ad sacram Communionem? Eheu! private se Deo voluntariè, nonne sit ratione quâdam condemnare seipsum?

Interim Sanctissima Virgo suum absolvens Canticum, addit animum Abraham, & toti posteritati illius, assecurans eum, quod semper DEUS suis complectatur brachis Isaacem, velut dilectum suum filium, juxta factam ipsi pollicitationem, quodque nunquam sit derelicturus illum: *Suscipit Israël puerum suum, sicut locutus est ad patres nostros, Abraham & semini ejus*; sed posteritas hæc non est illa carnalis Judæorum, quia hi derelicti videntur à Deo, sed illa spiritualis Christianorum; cuius S. Paulus Apostolus facit mentionem.

Siquidem nonne ideò nuncipatus

Magna
consolatio
pro Chri-
stianis.

patus est Abraham à Deo Pater
credentium, id est Pater eorum,
qui veram tenent fidem: Hi ergo,
qui possident fidem, legitimi sunt
ipsius Filij: Non igitur vos estis,
infelices Judæi, qui tanto cum
horrote execramini solam veram
fidem, quam Messias stabilivit in
mundo: sed vos Christiani estis,
qui profitemini & amplectimini
illam cum reverentiâ; vos qui es-
tis veri filij Abraham: Ad vos
igitur omnia hæc munifica & mag-
nifica diriguntur promissa, quæ in
veteri Testamento fecit DEUS:
Ad vos quoque spectant illa, quæ
data sunt in novo; in vestrum fa-
vorem, & vestrâ pro salute adim-
plentur hæc quotidie; & pro vo-
bis tam solemnem cum juramento
sunt confirmata, ut securos vos fa-
ciat, illorum adimplerionem du-
raturam usque ad finem sæculi.

rum: Sicut locutus est ad Patres
nostros; Abraham, & semini ejus
in sæcula. O solatium! O inæsti-
mabilis felicitas pro Christianis!

Primus hic præco, qui enarra-
bat prodigia solius Sanctissimæ
Virginis in Visitatione ipsius, judi-
cio nostro, loquebatur nimis diu:
Quapropter interpellabat ipsum
nonnemo, ut locum cederet se-
cundo, qui loqui debebat nobis
de magnificentijs Infantis JESU,
quem ipsa in purissimo suo gesta-
bat utero: Sed hic, qui evitare
satagebat defectum primi, abs eo,
quod adverteret, prolapsus est in
alterum protus contrarium: Lo-
quebatur enim nimis patum, ob
voluptatem, quâ demulcebamur
ex ijs, quæ dixit nobis; vos ipsi
sic judicabit ex eo, quod
percipietis.

*

ARGUMENTUM.

*Infans JESUS portatur in triumpho, in utero
Virginis Sanctissima, in die Visitationis ipsius.*

ARTICULUS III.

Considerabam quidem ab ini-
tio, dicebat nobis, Sanctis-
simam Virginem cognatam
suam Elisabeth visitantem, velut
illam, quam elegeram præcipuum
orationis & sermonis mei argu-
mentum. Sed hic scientiarum fons,
quem in suo gestabat utero, Fi-
lius ipsius Unigenitus, splendor

gloriæ Dei Patris sui, tantâ reful-
gens Majestate apparuit mihi, ut
continuo meos offuscaverit oculo-
los, cætera disparuerint omnia, &
præter ipsum, aspexerim nihil.

Intueri videbar mihi magnum Magnifi-
quendam Monarcham, portatum centia Filii
in curru triumphali, qui autem Dei, cum
non more Victorum terræ, aucu- portaretur
paba. in utero